

значної капіталізаційної складової зможуть впливати на ринок в цілому та отримувати надприбутки штучно завищуючи ціну в первинному сегменті ланцюга доданої вартості. На мою думку, вивчивши споріднені ознаки співпраці певних груп компаній, слід саме державі відточити механізм захисту малих та середніх товаровиробників шляхом квотування логістичних та пропускових можливостей, що дасть можливість певним чином втримати ту ціну, яка є фактичною, без монополістичних чинників.

Перелік використаних джерел:

1. Сумець О. *Агрологістика: необхідність і можливість розвитку. Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal. 2017. Vol. 3. No. 3. Pp. 119–129. URL: <https://are-journal.com/are>.*

2. Нагребельний В. *Антимонопольне законодавство. Юридична енциклопедія: [у 6 т.] / ред. кол.: Ю. Шемшученко. К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. Т. 1: А–Г. 672 с.*

3. Крисанов Д. *Агропродовольчі ланцюги: ключові проблеми створення та розбудови. Економіка і прогнозування. 2017. № 1. С. 72–91.*

Радь Ростислав

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА НЕРІВНІСТЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Сучасний світ стикається з численними глобальними викликами, які мають великий вплив на соціально-економічну нерівність у всьому світі. Загальна ситуація на планеті, включаючи екологічні проблеми, соціальні та політичні конфлікти, торгівельні війни та пандемії, має вплив на рівень нерівності в суспільстві.

Згідно щорічного звіту Всесвітнього економічного форуму за 2023 рік було визначено основні групи глобальних ризиків:

- економічні ризики;
- природні ризики;
- геополітичні ризики;
- соціальні ризики;
- технологічні ризики.

Кожна із цих категорій має значний вплив і на рівень нерівності як на макро-, так і на мікрорівні.

Економічні ризики можуть зумовити зниження рівня доходів людей та зростання безробіття, що призводить до соціально-економічної нерівності.

Природні ризики, такі як стихійні лиха є великою загрозою для людей, особливо для тих, хто живе в країнах із низьким рівнем розвитку та має обмежений доступ до засобів захисту.

Геополітичні ризики можуть мати серйозний вплив на економіку та соціальне благополуччя країн. Наприклад, конфлікти серед країн можуть призвести до зниження економічного зростання та збільшення безробіття.

Соціальні ризики включають недостатній доступ до освіти, здоров'я, житла та інших необхідних ресурсів, які можуть призвести до поглиблення соціально-економічних нерівностей між різними групами населення.

Технологічні ризики можуть зумовити збільшення безробіття через автоматизацію промисловості та інших галузей, які вимагають людської робочої сили. Крім того, ці ризики можуть призвести до збільшення розщеплення між людьми з різними технологічними навичками.

Глобальні виклики мають значний вплив на соціально-економічну нерівність у світі. Це питання потребує уваги та дій на рівні країн та міжнародної співпраці. Необхідно зробити все можливе, щоб забезпечити рівні можливості для всіх людей, зменшити вплив екологічних криз та війн на соціально-економічну нерівність, сприяти доступу до освіти, охорони здоров'я та соціального захисту. Тільки в цьому випадку можливо досягти сталого та справедливого, для усіх, розвитку, який не буде здатний завдати шкоди для здоров'я та добробуту людей, а буде сприяти збільшенню рівності та благополуччя для всіх.

Для досягнення цих цілей потрібні більш активні зусилля та співпраця національних та міжнародних організацій, громадянського суспільства та інших стейкхолдерів. Також важливо забезпечити широку участь населення у вирішенні цих питань, що може бути досягнуто шляхом залучення до рішення представників різних соціальних та етнічних груп.

У світі існують різні підходи до зниження рівня соціально-економічної нерівності. Деякі країни зосереджуються на розвитку соціального захисту та забезпеченні доступу до освіти та охорони здоров'я, тоді як інші пріоритезують економічне зростання та стимулювання бізнесу.

Також важливо розробляти програми, що сприяють створенню нових робочих місць та розвитку малих та середніх підприємств. Це може сприяти розвитку місцевих економік та зменшенню залежності від зовнішніх джерел, що дозволить забезпечити стабільний розвиток та зменшити рівень соціально-економічної нерівності.

Узагалі, маючи на увазі, що глобальні виклики становлять загрозу не лише для соціально-економічної нерівності, а й для здоров'я та довкілля, важливо забезпечити їх комплексне розв'язання. Це можна досягти шляхом підтримки розвитку зелених технологій та розвитку стійких енергетичних джерел, що дозволить зменшити негативний вплив на довкілля та зберегти природні ресурси для майбутніх поколінь.

Крім того, важливо забезпечити рівний доступ до інформації та технологій, що дозволить усунути цифрову нерівність та забезпечити можливість отримання освіти та професійного розвитку для всіх громадян. Це важливо, оскільки знання та компетенції є ключовими факторами для забезпечення сталого розвитку та розвитку інновацій.

У підсумку, глобальні виклики мають значний вплив на соціально-економічну нерівність у світі, яка залишається однією з найбільших проблем сучасного світу. Для розв'язання цієї проблеми потрібно спільне зусилля всіх стейкхолдерів на місцевому та глобальному рівнях, зосередження на підтримці сталого та справедливого розвитку, забезпеченні рівного доступу до освіти, охорони здоров'я та соціального захисту, розвитку нових робочих місць та сприянню розвитку зелених технологій та стійких енергетичних джерел. Важливо пам'ятати, що тільки шляхом спільних зусиль можна досягти сталого та справедливого розвитку, що забезпечить благополуччя для всіх людей.

Перелік використаних джерел:

1. *The Biggest Global Risks of 2023*. Nick Routley. URL: <https://www.visualcapitalist.com/global-risks-2023>.
2. *WEF Global Risks Report Unveils Top Risks World Is Facing*. Shruti Tripathi. 2023. URL: <https://www.businessworld.in/article/WEF-Global-Risks-Report-Unveils-Top-Risks-World-Is-Facing-/12-01-2023-461555>.
3. *The Global Risks Report 2023 18th Edition INSIGHT REPORT*. 2023. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Global_Risks_Report_2023.pdf?_gl=1*bqxcfk*_up*MQ..&gclid=Cj0KCQiAgaGgBhC8ARIsAAyLfEGKx_Mbmsn4IH-EalFY9g4ImUt8uTGo2OXdT5s1O7KyjDqheFKjMaAgtXEALw_wcB.

*Сентик Максим
Длугопольська Тетяна*
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ

Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) в різні часові періоди мала досить різні трактування, однак за своєю суттю вона відноситься до «саморегулювання бізнесу з метою бути соціально підзвітним» [1]. Досягнення такої мети охоплює покращення умов праці, зменшення викидів вуглецю, справедливу торгівлю (fairtrade), що полягає у створенні безпечних умов та справедливій оплаті праці, а також багато інших заходів [2]. На своєму базовому рівні КСВ є проявом визнання бізнесом свого обов'язку перед суспільством. Незважаючи на те, що широке впровадження КСВ відбулося порівняно недавно, сама концепція існує вже більше століття, оскільки вже з кінця 1800-х рр. поширилися практики філантропії, а погіршення умов праці на підприємствах змусило їх керівництво трансформувати свої поточні моделі виробництва на користь працівників. Бізнес-магнати почали робити пожертви на суспільно значущі цілі, а деякі власники бізнесу навіть скорочували робочий